

TIPTA UZMANLIK VE YAN DAL
UZMANLIK ÖĞRENCİLERİ İÇİN

TEZ YAZIM KILAVUZU

HAZIRLAYANLAR

Prof.Dr.A.Said BODUR

Prof.Dr.Hüseyin ÇAKSEN

Prof.Dr.A. Önder GÜNEY

Doç.Dr.A.Sadık GİRİŞGİN

Yard.Doç.Dr.B.Cem SONER

KONYA – 2012

İÇİNDEKİLER

1. TEZ İÇERİĞİNİN DÜZENİ.....	1
1.1 ÖN BÖLÜM	1
1.1.1 Tez Kapağı.....	1
1.1.2 İç Kapak Sayfası.....	1
1.1.3 Önsöz ya da Teşekkür Sayfası.....	1
1.1.4 Öz/Özet ve Abstract Sayfaları	1
1.1.5 İçindekiler Dizini.....	2
1.1.6 Tablolar Dizini.....	2
1.1.7 Şekiller Dizini.....	2
1.1.8 Simgeler ve Kısaltmalar Dizini	3
1.1.9 Diğer Dizinler	3
1.2 TEZ METNİ	3
1.2.1 Giriş ve Amaç.....	3
1.2.2 Genel bilgiler	3
1.2.3 Gereç ve Yöntem	3
1.2.4 Bulgular	4
1.2.5 Tartışma	4
1.2.6 Sonuç ve Öneriler	5
1.3 KAYNAKLAR LİSTESİ.....	5
1.4 EKLER.....	6
1.4.1 Diğer Ekler (CD, vb.)	6
2. GENEL BİÇİM.....	6
2.1 Kâğıdın Niteliği	6
2.2 Kapak ve Cilt	7
2.3 Yazım Ortamı ve Baskı.....	7
2.4 Sayfa düzeni.....	7
2.5 Sayfa Numaralandırma	7
2.6 Satır aralıkları	7
2.7 Bölüm ve Alt Bölümler (numaralandırma).....	8
3. METİN YAZIMI	8
3.1 Anlatım	8
3.2 Simgeler Ve Kısaltmalar.....	8
3.3 Metin içinde Kaynak Gösterme	9
3.4 Metin İçindeki Göndermeler.....	9
3.5 Alıntılar	9
3.6 Dipnotlar	9
4. ŞEKİL, TABLO VE FORMÜLLER	10
4.1 Hazırlama.....	10
4.2 Yerleştirme.....	10
4.3 Numaralandırma	10
5. KAYNAKLAR.....	11
6. EKLER.....	11

1. TEZ İÇERİĞİNİN DÜZENİ

Her tez dört ana bölümden oluşur: Ön bölüm, Tez metni, Kaynaklar listesi ve Ekler

1.1 ÖN BÖLÜM

1.1.1 Tez Kapağı

Dış kapak ile iç kapak sayfası arasında ve dış kapağın arka sayfası ile tezin son sayfası arasında bir boş sayfa bırakılmalıdır.

Kapak, iyi kalite beyaz bristol kartondan yapılmalı, tez metni, ön bölümdeki özel sayfalar ve ekleriyle birlikte uygun şekilde yapıştırılarak tek bir cilt haline getirilmelidir. Standart büyüklük dışında kalan basılı ve CD gibi ekler varsa, arka kapağın iç kısmına yapıştırılmış zarf içinde teslim edilmelidir.

Kapaktaki yazılar, tezin genel sayfa düzenlemesindeki kenar boşlukları dikkate alınarak ve sayfa ortalanarak yazılmalıdır.

İç ya da dış kapak sayfalarının hiçbir bölümünde kısaltma kullanılmamalı ve bu sayfalar numaralandırılmamalıdır.

Danışman adı sadece iç kapakta bulunmalıdır. Tezin dış kapağının düzeni Ek 1'deki gibidir.

1.1.2 İç Kapak Sayfası

İç kapak sayfasının içeriği ve sayfa düzeni, dış kapağın aynı olmalıdır (EK 1); farklı olarak bu sayfada danışman (varsa ikinci ya da ortak danışman) öğretim üyesinin adı da bulunur.

Bu sayfa ana metinde kullanılan aynı cins kâğıt üzerine yazılmalıdır. İç kapağın sayfa numarası, "ii" olarak düşülmeli; ancak numara iç kapak üzerine basılmamalıdır.

UZMANLIK TEZİ yazısından sonra 2 satır ara verilerek "Danışman:" unvanı ile birlikte adı soyadı, belirtilir.

1.1.3 Önsöz ya da Teşekkür Sayfası

Bu sayfanın düzeni özet sayfası ile aynı olmalı, "iii" olarak numaralandırılmalıdır.

Önsöz ya da teşekkür sayfası isteğe bağlı olup bu sayfada, sadece tezin çalışmasında ve teze doğrudan katkısı bulunan, danışman dışındaki, kişi ve kuruluşlara teşekkür edilebilir. Teze katkı vermek danışmanın görevidir ve danışman unvanı, teşekkürden daha büyük bir ödüldür.

Tez çalışması, bir proje kapsamında veya bir kuruluşun desteği ile gerçekleştirilmiş ise; projenin ve ilgili kuruluşun adı da bu bölümde belirtilmelidir.

Önsöz metninin altında sağa dayalı olarak ad-soyad, sola dayalı olarak ay yıl biçiminde tarih yazılır. Teşekkür bölümü, olabildiğince kısa olarak yazılmalı ve bir sayfayı aşmamalıdır.

1.1.4 Öz/Özet ve Abstract Sayfaları

Tezin bir sayfayı geçmeyen özeti (sayfa: iv) ve İngilizce çevirisi (sayfa: v) teşekkür sayfasından hemen sonra yer almalı ve roma rakamları ile numaralandırılmalıdır.

Öz/Özette okurun çalışma hakkında hızla fikir sahibi olması amacıyla tezin ana hatları hakkında bilgi verilmelidir.

ÖZET başlığı, tümüyle büyük harflerle; ortalanarak yazılmalıdır. Başlıktan sonra 1 satır boşluk bırakılmalıdır. Bu sayfada, önce tezin başlığı, tez sahibinin adı, ne tezi olarak yapıldığı (UZMANLIK TEZİ, gibi) ve Konya, yılı ibareleri koyu (**bold**) harflerle ortalı yazılmalı, ardından paragraf başı yapmadan özet metni başlamalıdır. Özette, tez çalışmasının amacı, kapsamı, kullanılan yöntem(ler) ve varılan sonuç(lar), “Amaç”, “Yöntem”, “Bulgular” ve “Sonuç” paragraf başlıklarıyla açık ve öz olarak belirtilmelidir.

İngilizce Özet (ABSTRACT) sayfasının içeriği ve sayfa düzeni tümüyle özet sayfasının aynı olmalıdır.

Özet ve Abstract sayfalarında ayrıca, tez metni ile ilgili 3-5 anahtar kelime (keywords) Türkçe ve İngilizce olarak verilmelidir. Anahtar kelimeler özet (abstract) metninden sonra bir satır atlanarak yazılmalıdır. Anahtar kelimelerin, çalışmayla ilgili ancak, başlıkta yer almayan kelimelerden seçilmesi daha uygundur. Anahtar kelimeler Medical Subject Headings (MeSH)’e de uygun olmalıdır.

Anahtar kelimelerden sonra, eğer varsa, tezin yapımında desteği olan kuruluş adı ve proje numarası bulunmalıdır. Abstract sayfası yukarıda belirtilen formata uygun olarak bir sayfayı kesinlikle aşmamalıdır.

1.1.5 İçindekiler Dizini

Tezde önsöz ve özetleri **dizinler** izler. "İçindekiler" dizininden sonra ihtiyaca göre "Tablolar Dizini", "Şekiller Dizini", "Kısaltma ve Simgeler" ve "Ekler Dizini" yer alır. Dizin sayfaları da küçük Roma rakamlarıyla (vi,vii, viii, ix, ...) numaralandırılır.

“İÇİNDEKİLER” başlığı, tümüyle büyük ve koyu harflerle sayfanın ortasına yazılır. Bir satır aralığı boşluk bırakılarak ikinci satırda altı çizili olarak "Sayfa" sözcüğü sağa dayalı olarak yazılır. Dizin yazımında, 12 punto karakter büyüklüğü ve 1 satır aralığı kullanılır. Her bir satırın başlık ile sayfa numarası arasındaki bölüm “.....” şeklinde noktalarla doldurulur.

Önsöz sayfasından başlayarak tüm özel sayfalar, değişiklik yapılmaksızın metnin içerdiği üçüncü dereceye kadar tüm bölüm ve alt bölüm başlıkları, Kaynaklar ve Ekler, “İçindekiler” dizininde eksiksiz olarak gösterilmelidir.

İçindekiler dizininde her başlığın hizasına, sadece o başlığın yer aldığı ilk sayfanın numarası yazılmalıdır. Varsa, tezden ayrı sunulmuş EKLER de, İçindekiler dizininde yer almalı, ancak sayfa numaraları boş bırakılmalıdır.

"1.GİRİŞ" bölümünden başlayarak tez metninin bölüm ve alt bölüm başlıklarının bulunduğu sayfalar Arap rakamları (1, 2, 3, ...) ile gösterilir.

Tez içinde en çok 4 alt başlık kullanılmasına özen gösterilmelidir.

“SİMGELER VE KISALTMALAR” başlığı büyük harflerle ortalanarak yazılmalıdır. Dizinde simge ve kısaltmalar alfabetik sırada verilmelidir.

1.1.6 Tablolar Dizini

“TABLOLAR” başlığı, büyük harflerle ortalanarak yazılır. Tablolar dizinindeki açıklamalar, tez metni içindeki tablo açıklamalarıyla tümüyle aynı olmalıdır.

1.1.7 Şekiller Dizini

“**ŞEKİLLER**” başlığı, büyük harflerle ortalanarak yazılır. Şekiller dizindeki şekil altı açıklamaları, tez metni içindeki şekil altı açıklamasının tümüyle aynı olmalıdır. Ancak, açıklamanın başlık kısmı dışında kalan p değerleri ve diğer bilgilerin yazılması gerekmez.

1.1.8 Simgeler ve Kısaltmalar Dizini

Tezin konusu gereği çok sayıda simge ve kısaltma kullanılacaksa “Simgeler ve Kısaltmalar” adı altında bir dizin yapmak yararlı olur. **SİMGELER ve KISALTMALAR** başlığı büyük harflerle, koyu olarak ve sayfanın soluna yazılmalıdır. Dizinde kullanılan simge ve kısaltmalar sol kenara dayalı yazılır. Bu bölümde simge ya da kısaltmadan sonra yer alan açıklama cümlelerinin hepsi aynı düşey hizadan başlamalıdır. Dizinde simge ve kısaltmalar alfabetik sırada verilmelidir.

1.1.9 Diğer Dizinler

Yazarın kullanılmasını gerekli gördüğü diğer dizinler “Simgeler ve Kısaltmalar” dizininden sonra yer alır ve diğer dizin/erin yazımında yukarıda belirtilen format uygulanır.

1.2 TEZ METNİ

1.2.1 Giriş ve Amaç

Tez metninin bu ilk bölümü okuru tezin sonraki bölümlerinde sunulacak olan bilgilere hazırlamayı amaçlar. Bu bölümde çalışmanın konusu, hipotezi, kapsamı, önemi, gerekçelendirilmesi gibi, okuyucuyu amaca yönlendirici nitelikte bilgiler, yakın ve uzak hedefler yazılır. Okuyucuyu konuya hazırlayıcı nitelikteki bilgilerden gerekli görülenler özlü bir biçimde verilebilir.

Giriş bölümünde ikinci ve üçüncü dereceden altbaşlıklar bulunabilir. Bu bölüm 1-2 sayfadan daha uzun olmamalı ve “Genel Bilgiler”le karışmamalıdır.

1.2.2 Genel bilgiler

GENEL BİLGİLER bölümünde tez konusunda önceden var olan literatür bilgileri, yapılan çalışma bağlamında gözden geçirilir. Konuya ilişkin sorunlar saptanır, varolan çözüm önerileri giriş bölümünde belirtilen amaç, kapsam ve hipotezler doğrultusunda değerlendirilir. Olası hipotezlerden hangilerinin bu tez kapsamında test edileceği anlatılır. Literatür bilgileri derlenerek amaçlar ve kullanılacak yöntem arasında sebep-sonuç ilişkileri kurulur.

Tez çalışmasında ve yazımında olağan dışı ve/veya tartışmalı bir adlandırma, sınıflama, kavram kullanılmışsa, bunların tartışması ve/veya açıklaması da yine bu bölümde verilebilir. Ancak zaten bilinen kitap bilgilerinden oluşmuş uzun Genel Bilgiler bölümü gereksizdir ve tezi okunmaz yapar.

Tez çalışmasının türüne, yazarın anlatım tarzına ve ilgili bilim dalının geleneklerine göre değişik alt başlıklar oluşturulabilir.

Gereç ve Yönteme geçmeden verilen bilgiler ışığında amaç özetlenerek bir bağlantı kurulmalıdır.

1.2.3 Gereç ve Yöntem

Giriş ve Genel Bilgiler bölümlerinde oluşturulan hipotezlerin nasıl test edildiği bu bölümde ayrıntılı olarak anlatılır. Araştırmanın tipi, yeri, zamanı, evreni, örneklem biçimi, örneklem

hacminin gerekçesi, deney ve kontrol gruplarının seçimi sırasında kullanılan ölçütler bir düzen içinde belirtilir.

Kullanılan laboratuvar ve gözlem teknikleri, anketler ve diğer ölçüm şekilleri ayrıntılarıyla ve varsa özel isimleri, ticari isimleri, referansları ile birlikte yeterince tarif edilir.

Veri elde etme biçimleri, verilerin toplanması ile ilgili teknik ayrıntılar anlatılır. Verilerin istatistiksel değerlendirmesinin nasıl yapıldığı, hangi metodların kullanıldığı gerekçeleriyle birlikte detaylı olarak belirtilir.

Tüm tezlerde, insan deneklerin kullanıldığı durumda Klinik ve İlaç Araştırmaları Yerel Etik Kurulu'nun, hayvan deneylerinin yapıldığı durumlarda da Deney Hayvanları Etik Kurulu'nun onayının alınması gereklidir. Bu bölümde etik kurul onay tarihi ve numarasının yazılması zorunludur.

Bu bölümde "denek/katılımcı seçimi", "kullanılan yöntem/ler", tedavi protokolleri", "kullanılan kimyasal maddeler", "veri toplama araçları", "verilerin toplanma biçimi", "istatistiksel analiz" gibi alt başlıklar kullanılması önerilir.

1.2.4 Bulgular

BULGULAR bölümünde bir önceki bölümde tarif edilen yöntemlerle elde edilen veriler belli bir mantıksal-analitik bütünlük ve akış içinde sunulur.

Yazarın, verileri daha anlaşılır hale getirmek için tablo, şekil, vb. yapması beklenir. Gerekirse fotoğraf ve benzeri görüntüler kullanılır. Gerektiğinde, bulgular bölümü de madde madde ya da alt bölümler halinde yazılabilir.

Kullanılan uygun istatistiksel analiz yöntemlerinin sonuçlarının yazılması gereklidir. Kullanılan istatistik yöntem ile sayısal verilerin sunum biçimi arasında çelişki olmamalıdır.

1.2.5 Tartışma

Bir önceki bölümde elde edilen bulgular, **TARTIŞMA** bölümünde Giriş ve Genel Bilgiler çerçevesinde tartışılır. Bu bölümde çalışmanın ilgili bilim alanına olan katkısı mutlaka belirtilmeli, özgün kısımları vurgulanmalıdır. Test edilen hipotezlerin kabul ya da red edilip edilmedikleri, amaçların ne ölçüde kanıtlandığı ve bunun nedenleri yazılmalıdır. Giriş ve Genel Bilgiler'de sözedilen hipotezlerin elde edilen bulgularla ne ölçüde desteklendiği üzerinde durulmalı, dayanağı olmayan spekülatif yorumlardan kaçınılmalıdır.

Çalışmanın zorlukları, kolaylaştırıcı unsurları zikredilmeli, çalışmanın zayıf noktalarını tartışmaktan da kaçınılmamalıdır.

Her bir bulgu, (mümkünse) bir paragraf içinde en azından şu çerçevede **tartışılır**:

- Bulgu, kurgunun elverdiği ölçüde genellenerek ifade edilir (asla bulgu tekrarı değil)
- Yazar tarafından bu genelleme, yorumlanır, bu bulgunun amaç ve hipoteziyle uyumlu olup olmadığı belirtilir.
- Bu bulgu, literatürdeki aynı yöndeki bulgularla desteklenir, benzerlikler vurgulanır.
- Literatürdeki karşıt bulgular ve görüşler sıralanır, yazarın kendi bulgusuyla olan farklılığın muhtemel sebepleri yorumlanır.
- Ve bu tartışma bir sonuca bağlanarak paragraf bitirilir.

Bulgular bölümünde yazılan her bulgu tartışılmalıdır. Araştırma hipotezini desteklemeyen ya da istatistiksel olarak anlamlı bulunmayan bulgular da tartışılmalıdır.

Tartışma bölümünde kullanılan kaynaklar, genel bilgiler bölümünde kullanılanlardan ibaret olmamalıdır.

1.2.6 Sonuç ve Öneriler

SONUÇLAR bölümü tezin kazandırdığı bilgileri (sentez, çıkarsama) özetler. Sonuçlar, olabildiğince genel, fakat açık, kısa ve öz, tercihen maddeler halinde yazılmalıdır.

Tezi yapının, ilgili bilim camiasına, kendinden sonra çalışacaklara veya ilgili kurumlara iletmek istediği öneriler varsa, bunlar **öneriler** başlığı altında veya sonuçlarla birarada yazılır.

1.3 KAYNAKLAR LİSTESİ

KAYNAKLAR bölümü tezin en önemli bölümlerindedir. Temel ilke, yararlanılan bilimsel belgelerin okur tarafından kolaylıkla temin edilebilmesi için gereken bilgilerin eksiksiz sağlanmasıdır. Metin içinde değinilmeyen bir kaynak ve belge bu dizinde yer almamalı, tersi de olmamalıdır.

Metin içinde kaynak gösteriminde olduğu gibi, kaynaklar listesi oluşturmada da uluslararası geçerliliği olan çeşitli stiller vardır. Vancouver, Harvard, APA stilleri gibi. Dergilere makale gönderiminde atıf yapma ve kaynak listeleme tarzı derginin benimsediği stile göre yeniden yapılması gerekecektir. Bu sitasyon ve listeleme konusunda geliştirilmiş çok sayıda bilgisayar proramının birinden yararlanılabilir.

Her kaynak listesi yazım formatında olduğu gibi, her kaynağın yazar adı, başlığı, kitap ya da dergi adı, sayfası ve basım yılı belirtilmelidir. Hangi format benimsenirse benimsensin, kaynakların tümü (kitap, dergi makalesi, vb.) aynı formatta yazılmalıdır.

Bu kılavuzda hem kaynak gösterimi hem de listelemede öğreticilik, kolaylık, sadeliğin esas alındığı bir yol izlenmiştir. Metin içinde kaynak gösteriminde isim-yıl gösterimi, listelemede NLM (PubMed)'nin kullandığı stil tercih edilmiştir.

“**KAYNAKLAR**” başlığı, büyük koyu harflerle, sayfanın sol tarafına yazılmalıdır. Tez içinde yer alan kaynakların tümü, seçilen yönteme bağlı olarak tezin akışı içinde ilk yazarın soyadına göre alfabetik dizilir. Her kaynak ayrı bir paragraf olacak şekilde yazılmalı ve paragraf aralarında 6 punto boşluk bırakılmalıdır. Kaynak olarak kullanılan belgenin yazımı bir satırı geçiyorsa, ikinci satır ve diğer satırlar ilk satırın başlangıç noktasının 1,5 cm ilerisinden başlamalıdır.

Kaynak listeleme için seçilmiş örnekler (**Büyük-küçük harf, noktalama, kısaltma ve boşluklara dikkat ediniz**):

Makale (ilk 6 yazar tam yazılır)

Rose ME, Huerbin MB, Melick J, Marion DW, Palmer AM, Schiding JK, et al. Regulation of interstitial excitatory amino acid concentrations after cortical contusion injury. Brain Res. 2002;935(1-2):40-6.

Diabetes Prevention Program Research Group. Hypertension, insulin, and proinsulin in participants with impaired glucose tolerance. Hypertension. 2002;40(5):679-86.

Kongre Bildirisi (Özet / Abstract)

Rice AS, Farquhar-Smith WP, Bridges D, Brooks JW. Cannabinoids and pain. In: DostorovskyJO, Carr DB, Koltzenburg M, editors. Proceedings of the 10th World Congress on Pain; 2002Aug 17-22; San Diego, CA. Seattle (WA): IASP Press; c2003. p. 437-68.

Chiarenza GA, De Marchi I, Colombo L, Olgiati P, Trevisan C, Casarotto S. Neuropsychophysiological profile of children with developmental dyslexia [abstract]. In: Beuzeron-Mangina JH, Fotiou F, editors. The olympics of the brain. Abstracts of the 12th World Congress of Psychophysiology; 2004 Sep 18-23; Thessaloniki, Greece. Amsterdam (Netherlands): Elsevier; 2004. p. 16.

Tez

Roguskie JM. The role of Pseudomonas aeruginosa 1244 pilin glycan in virulence [master's thesis]. Pittsburgh (PA): Duquesne University; 2005. 111 p.

Borkowski MM. Infant sleep and feeding: a telephone survey of Hispanic Americans [dissertation]. Mount Pleasant (MI): Central Michigan University; 2002.

Kitap

Murray PR, Rosenthal KS, Kobayashi GS, Pfaller MA. Medical microbiology. 4th ed. St. Louis: Mosby; 2002.

Gilstrap LC 3rd, Cunningham FG, VanDorsten JP, editors. Operative obstetrics. 2nd ed. New York: McGraw-Hill; 2002.

Advanced Life Support Group. Acute medical emergencies: the practical approach. London: BMJ Books; 2001. 454 p.

Kitap Bölümü

Meltzer PS, Kallioniemi A, Trent JM. Chromosome alterations in human solid tumors. In: Vogelstein B, Kinzler KW, editors. The genetic basis of human cancer. New York: McGraw-Hill; 2002. p. 93-113.

1.4 EKLER

Tezin ana bölümleri içinde yer aldığı akıcılığı bozan, sürekliliği engelleyen ve dipnot olarak verilemeyecek kadar uzun olan açıklayıcı metinler, belgeler, boyutları sayfa ölçülerinden büyük çizelgeler, şekiller, niteliği ve/veya kapsamı nedeniyle tez içinde sunulamayan materyaller, vb. bu bölümde verilmelidir.

Eklerin her birine uygun bir “başlık” seçilmeli Ek 1, Ek 2, ... şeklinde adlandırılmalıdır. Metin içinde eklere yapılan göndermeler (Bkz. Ek ..) şeklinde olmalıdır.

Her bir ek bölümü, yeni bir sayfa başından başlamalı ve sayfa numaraları, bir önceki bölümün sayfa numaralarını izlemelidir. Ekler, “İÇİNDEKİLER” dizininde sırasıyla ve eksiksiz olarak verilmeli, ancak sayfa numaraları gösterilmemelidir.

1.4.1 Diğer Ekler (CD, vb.)

Araştırma ile ilgili olarak boyutları, nitelikleri ve/veya kapsamı nedeni ile tez ile birlikte sunulamayacak materyel tezdən ayrı olarak “EKLER” başlığı altında ve ayrı bir zarf ya da kutu içerisinde verilmelidir. Bunların üst kapak ve sayfa düzeni tümüyle tez kapağıyla aynı olmalıdır.

2. GENEL BİÇİM

2.1 Kâğıdın Niteliği

Kâğıt standart A4 (21 cm × 29,7 cm) boyutlarında olmalı, 70-100 gram birinci hamur

beyaz kağıt kullanılmalıdır.

2.2 Kapak ve Cilt

Kapak, iyi kalite beyaz bristol kartondan yapılmalı, tez metni, özel sayfalar ve ekleriyle birlikte uygun şekilde yapıştırılarak tek bir cilt haline getirilmelidir.

Standart büyüklük dışında kalan basılı ve diğer (CD, video, kaset, vb.) materyel ayrı bir ek halinde uygun zarf/kutu içinde teslim edilmelidir.

2.3 Yazım Ortamı ve Baskı

Tezler, Windows veya Macintosh bilgisayar ortamlarında Word gibi geliştirilmiş yazılım programlarında yazılır ve lazer ya da lazer kalitesinde çıktı veren elektronik yazıcılarda kâğıdın yalnızca bir yüzüne basılır. Kullanılacak yazı tipi olarak Times New Roman, Arial gibi kitaplarda sıklıkla kullanılan biri seçilmeli, yazı tipinin sade, anlaşılır ve kolay okunur olmasına özen gösterilmelidir. Yazılarda ana metnin harf büyüklüğü Times New Roman için 12 punto, dipnotlarda 10 punto olmalı, Arial fontu seçilmişse puntolar bir küçük olmalıdır. Tek sayfaya sığdırılan tablo ve şekillerde daha küçük karakterler kullanılabilir. Yazımda virgül, noktalı virgül, nokta gibi noktalama işaretlerinden sonra bir boşluk bırakılmalıdır. Noktalama işaretlerinden önce boşluk bırakılmamalıdır. Gerektiğinde metin içinde **koyu**, *italik*, **koyu italik**, altı çizili gibi biçimler kullanılabilir.

2.4 Sayfa düzeni

Her sayfanın sol kenarında 3 cm, sağ, alt ve üst kenarlarında 2,5 cm boşluk bulunmalıdır. Belirlenen metin bloğu çerçevesi dışına taşılmamalıdır. Yazım düzenini korumak amacı ile tüm satırlar aynı hizada bloklanmalıdır. Dipnotlar alt sınırı geçmemelidir.

Bölüm ve alt bölüm başlıkları ile bunlardan sonra gelen ilk paragrafların ilk satırları sayfanın sol kenarından, daha sonra gelen yeni paragrafın ilk satırları 1,25 cm (7 karakter) içeriden başlamalıdır.

2.5 Sayfa Numaralandırma

Sayfa numaraları, kelime işlem programının sunduğu imkânla konulmalı; iç kapak dışında tüm sayfalar numaralandırılmalıdır. Teşekkür, Özet, Abstract, İçindekiler, Şekiller ve Tablolar dizinleri, Simgeler ve Kısaltmalar, gibi tez ön sayfaları “i, ii, iii, ...” şeklinde küçük harf Roma rakamlarıyla, giriş bölümü ile başlayan diğer sayfalar ise “1, 2, 3, ...” şeklinde numaralandırılmalıdır.

Sayfa numaraları, bu kılavuzda olduğu gibi, sayfa altbilgi kısmında metin bloğu sağ kenarı hizasına konulmalı numaraların yanında parantez vb. bulunmamalıdır.

2.6 Satır aralıkları

Ana metinde satır araları 1,5 satır olmalı, paragraftan önce yarım satır (6 punto) boşluk bırakılmalıdır. Şekil altı yazıları ve tabloların açıklamaları ile alıntılar ve kaynaklar dizininin yazımında da aynı aralık kullanılmalıdır. Kaynaklar listesi ve dipnot metinlerinde satır aralığı 1 satır olmalıdır.

Birinci dereceden bölüm başlıkları, Teşekkür, Özet, Abstract, tüm Diziner ve Kaynaklar için sayfa başı yapılmalıdır. İkinci ve üçüncü dereceden başlıklardan önce 12 punto boşluk bırakılmalıdır.

Ana metinle şekil, tablo ve formüller arasında önce ve sonrasında olmak üzere birer satır (12 punto) boşluk bırakılmalıdır. Şekil ve şekil alt yazısı ile tablo ve tablo üst yazısı arasında da 6 punto'luk bir boşluk olmalıdır

2.7 Bölüm ve Alt Bölümler (numaralandırma)

Tezin bölüm ve alt bölümlerinin belirlenmesinde gereksiz ayrıntıya inilmemeli, mantıksal bir bütünlük izlenmelidir. Bölüm başlıkları metin ile aynı büyüklükte olmalıdır. Birinci derecede bölüm başlıkları büyük harf, ikinci ve üçüncü derece başlıklar ise her kelimenin ilk harfi büyük, diğerleri küçük harf olacak şekilde yazılmalıdır. İkinci ve üçüncü derecede başlıklarda yer alan “ve, veya, ile” gibi bağlaçlar küçük harfle yazılmalıdır. Tüm bölüm başlıkları koyu (**bold**) olmalıdır. Bölüm ve alt bölüm başlıkları, bu kılavuzda olduğu gibi numaralandırılmalıdır.

Normal olarak, üçüncü dereceden daha ileri alt bölüm başlığı kullanılmamalıdır. Ancak, bazı durumlarda daha ileri derecede alt bölüm başlığının kullanılması gerekirse, bunların ikinci ve üçüncü derece başlık kurallarına uygun olarak, fakat numaralandırılmadan ve içindikiler dizininde gösterilmeden yapılması kabul edilebilir.

Tez metni "Bölümlerden" ve "Alt Bölümler"den oluşur. Tez **GİRİŞ** ve **AMAÇ** bölümü ile başlar **GENEL BİLGİLER**, **GEREÇ VE YÖNTEM**, **BULGULAR** ile devam eder. **TARTIŞMA** ve **SONUÇLAR** bölümü ile biter. **SONUÇLAR** bölümünden sonra **KAYNAKLAR** dizini ve gerekiyorsa **EKLER** yer alır. Başlık sola hizalanır. Alt bölümlerin içerik açısından birbirlerine göre öncelik sırasına dikkat edilmelidir.

3. METİN YAZIMI

3.1 Anlatım

Tez Türkçe yazım kurallarına uygun, kolay anlaşılır, yalın bir Türkçe ile yazılmalıdır. Kısa ve öz cümleler kullanılmalı, üçüncü şahıs edilgen anlatım biçimi yeğlenmelidir. Türkçe yazım, noktalama ve imla kuralları açısından Türk Dil Kurumu'nun İmlâ Kılavuzu'na ve Türkçe Sözlük'te yer alan kurallara uyulmalıdır. Söz konusu kılavuz veya sözlükte bulunmayan kelime ve deyimlerin kullanılması gerekirse, anlamı ve kullanılma gerekçesi bir dipnotla açıklanmalıdır.

Yazıda geçen terimler ve kimyasal madde isimleri Türkçe yazılmalıdır. Mikroorganizma ve bitki adları orijinal Latince yazılışlarına uygun olarak, cins adının ilk harfi büyük, tür adının ilk harfi küçük ve *italik* olarak yazılmalıdır.

Cümleler sayı ile başlayacaksa, bu sayı rakamla değil yazıyla ifade edilmelidir. Ondalık sayı kullanımında Türk Dil Kurumu İmla Kılavuzu'na göre virgül (örn. 0,3) kullanılmalıdır.

3.2 Simgeler Ve Kısaltmalar

Tezde, standart kısaltmalar dışındaki kısaltmalar ancak çok gerekli oldukları durumlarda yapılmalıdır. Çok kullanılan, birden fazla sözcükten oluşan terimler için baş harfleri kullanarak kısaltma yapılabilir. Uzun bir sözcük grubu tekrarlanacaksa yapılan kısaltma ilk geçtiği yerde parantez içerisinde, yalnızca bir kez açıklanmalıdır. Kısaltmalar ve simgeler “Simgeler ve Kısaltmalar” dizininde ayrıca verilmelidir.

Ölçü birimleri metrik sistem ve uluslararası ünite sistemine uygun kısaltmalarla verilmelidir. Birimlere ilişkin kısaltmaların sonuna nokta konulmamalıdır.

Birden fazla sözcüğün baş harfleri kullanılarak yapılan kısaltmalarda araya nokta konulmamalıdır (TÜBİTAK, OUAS, AKŞ gibi). Kısaltmalar, terimlerin Türkçelerine göre yapılmalıdır ancak yerleşik yabancı dilden kısaltmalar oldukları gibi alınabilirler (AIDS, WHO, NATO gibi). Örn., Bkz., vb., gibi terim olmayan kısaltmaların sonuna nokta konulmalıdır. Kısaltmalara takı, açık okunuşuna değil, kısaltmaya uygun şekilde gibi yapılır (TÜBİTAK'ın).

3.3 Metin içinde Kaynak Gösterme

Bu kılavuza göre metin içinde atıfta kullanılan kaynak ilk yazarın soyadı ve yayım yılı kullanılarak belirtilir. Bu yöntemde tezin yazımı sürecinde yeni eklenen kaynakların metin içinde yerleştirilmesi daha kolaydır. Metin içinde atıf, aşağıda verilen örneklere uygun olmalıdır:

Teori, ilk olarak Browne tarafından geliştirilmiştir (Gibbs 1981).

Masaki (1995)'ye göre, ...

Larsen ve Greene (1989) kirliliğinin etkilerini ...

.....birçok farklı alanda kullanılmaktadır (Moore 1995, Banta ve ark 1996, Crockett 1998, Sunstein and Lovell 2000, Klenowski, 2002). Eğer birden çok kaynağa atıf yapılıyorsa tarih sırası eskiden yeniye doğru olmalıdır.

Aynı yazarın aynı yıldaki yayınları yıldan sonra gelen “a” ve “b” ile ayırt edilir.

Kaynaklar listesi alfabetik sıraya göre dizilir.

3.4 Metin İçindeki Göndermeler

Şekil ve tablolara yapılacak göndermelerde, gönderilen şekil veya tablolar, aynı ya da daha sonraki sayfalarda yer alıyorsa, gönderme aşağıdaki örneklerden birine uygun olarak yapılmalıdır:

Uygulama öncesinde ...alınmıştır (Şekil 4.2).

... sonuçları (Şekil 4.4), ilaç aldıktan ...

Veriler, istatistiksel analiz sonuçlarıyla birlikte verilmiştir (Tablo 4.3).

Değerlendirme sonuçlarına göre deney grubu ile kontrol grubu arasında anlamlı farklılık saptandı (Tablo 4.3).

3.5 Alıntılar

Tez içinde, bir başka kaynaktan alınmış birden fazla cümle içeren bir bölüm, aynen aktarılmak isteniyorsa, ana metnin son satırından itibaren bir satır atlandıktan sonra, satır başı yapılarak, ayrı bir paragraf halinde, tırnak (“ ”) içerisinde ve italik harflerle yazılmalıdır. Metin ana metinden her iki taraftan 1,25 cm içeri geçecek şekilde bloklanmalıdır. Alıntıdan sonra ana metine geçerken yine bir satır atlanmalıdır.

3.6 Dipnotlar

Tezin herhangi bir sayfasında, metin içinde olması halinde konuyu dağıtacak ve okurken sürekliliği bozacak nitelikteki açıklamalar, kısa ve öz şekilde -birkaç satırı geçmemek koşulu ile- aynı sayfanın altına dipnot olarak verilebilir. Dipnotlar soldan sağa sayfanın ortasına kadar çizilen sürekli bir çizgi ile ayrılmalıdır. Çizgi ile ana metin arasında 1 satır atlanmalıdır.

Dipnot çizgisi ile dipnot metni arasında 6 punto boşluk bırakılmalı, metin 1 satır aralığı kullanılarak yazılmalı ve harf büyüklüğü 10 punto olmalıdır. Dipnotlar aynı sayfada birden çok ise, sayfadaki geçiş sırasına göre ve her sayfada birden başlanarak numaralandırılmalıdır.

4. ŞEKİL, TABLO VE FORMÜLLER

Tablo dışındaki tüm resimlemeler (fotoğraf, grafik, çizim, vb.) şekil olarak tanımlanır. Formüller ve kimyasal reaksiyonlar da şekil olarak adlandırılır.

4.1 Hazırlama

Yazı ile anlatımda güçlük çekilen durumlarda hazırlanacak şekiller (grafik, diyagram, fotoğraf, vb.) yapılan işi, anlatılmak istenen düşünceyi veya elde edilen verileri daha etkili olarak aktarabilecek nitelikte olmalı, gereksiz şekillerden kaçınılmalıdır.

Şekiller üzerinde yer alacak tüm çizgi, işaret, sembol, rakam ve yazılar çıplak gözle kolayca seçilebilir ve okunabilir büyüklükte olmalıdır. Tez sayfası üzerine yapıştırılacak fotoğraflar, ince fotoğraf kâğıdı üzerine basılmalı ya da yüksek kaliteli bilgisayar çıktısı veya renkli fotokopi olmalıdır.

Bireylerin kimliğini belli edecek tarzda fotoğraf konulmamalıdır. Tez metni içerisinde katlanmış şekil veya tablo olmamalıdır.

4.2 Yerleştirme

Şekiller, tez metni içerisinde, ilk gönderme yapıldıkları sayfada ya da hemen sonraki sayfada yer almalıdır. Birbirleri ile ilgili çok sayıda tablo veya şekil aynı sayfa üzerinde yer alabilir. Bir sayfadan daha büyük olan tablolar uygun bir yerden bölünmeli, tablonun devamı bir sonraki sayfada aynı tablo numarası ile ve aynı başlıkla verilmeli ancak tablo numarasından sonra parantez içinde "Devam" ibaresi yazılmalıdır.

Metinde, geçen formüller ayrı paragraf halinde yazılmalı, önce ve sonra gelen paragraflarla arasında bir satır boşluk bırakılmalıdır.

Dikey kullanımda sayfaya sığmayan ve küçültülmeleri ya da parçalara ayrılmaları durumunda okunabilirliğinin veya sürekliliğinin bozulacağı düşünülen tablo ve şekiller yatay sayfa düzeni içinde de verilebilirler. Bu durumda sayfa tamamen tablo ya da şekle ayrılmalı, sayfalar dikey sayfalarda olduğu gibi numaralandırılır.

Tablo açıklamaları tablo başlığı şeklinde, şekil açıklamaları ise şekil altına yazılır. Tablo ve şekil açıklamaları olabildiğince kısa ve öz yazılmalıdır. Tablo ve şekil açıklamalarının yazımında da "blok" sistemi korunmalı; açıklamaların bir satırdan daha uzun olması halinde, ikinci ve diğer satırlar, satır başından başlamalıdır.

4.3 Numaralandırma

Tüm tablo, şekil ve formüllerin numaralandırılmasında sadece rakamlar kullanılmalıdır. Bunlar, her bölüm içinde kendi aralarında, birbirlerinden bağımsız olarak ayrı ayrı numaralandırılmalıdır: Tablo 2.1., Tablo 4.7., Şekil 4.2., gibi.

Tablo veya şekil ile (açıklamaları dâhil) alt ve üst metin arasında 1 satır boşluk bırakılmalıdır.

Formüllere ait numaralar, formülle aynı satırda, sayfanın sağ kenarından 2 cm içeride kalacak şekilde parantez içerisinde yazılmalıdır.

5. KAYNAKLAR

(Bu kılavuzun hazırlanmasında yararlanılan kaynakların önemlileri verilmiştir)

Chandrasekhar R. How to write a thesis: A working guide. Australia: The University of Western Australia; 2002.

Day R. Bilimsel bir makale nasıl yazılır ve yayımlanır (çev. Altay GA). Ankara: Tübitak; 2005.

Gürbüz O, Yeğen B, Dağlı TE, Atagündüz P, Güllüoğlu BM, Haklar G, ve ark. Tez yazım kılavuzu. 2. Baskı. İstanbul: Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Yayın No: 755; 2007. (ISBN: 978-975-400-310-9)

Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi. Tez yazım kılavuzu.
<http://www.tip.hacettepe.edu.tr/agorevlisi/kilavuz.php>

International Committee of Medical Journal Editors (ICMJE). Uniform Requirements for Manuscripts Submitted to Biomedical Journals: Sample References.
http://www.nlm.nih.gov/bsd/uniform_requirements.html

Kilroy L, ed. Dissertation and thesis manual. San Diego: San Diego State University; 2005.

Patrias K. Citing medicine: the NLM style guide for authors, editors, and publishers [Internet]. 2nd ed. Wendling DL, technical editor. Bethesda (MD): National Library of Medicine (US); 2007 - [updated 2011 Sep 15]. Available from:<http://www.nlm.nih.gov/citingmedicine>

The University of Tennessee. Guide to the preparation of theses and dissertations. Knoxville: The Graduate School of the University of Tennessee; 2009.

6. EKLER

1 adet ek bulunmaktadır.

